

P6_TA(2005)0178

Situationen i Sudan

Europaparlamentets resolution om Sudan

Europaparlamentet utfärdar denna resolution

- med beaktande av alla relevanta resolutioner från FN:s säkerhetsråd, bland annat resolution 1593 (2005) om situationen i Sudan och resolution 1564 (2005), i enlighet med vilken internationella undersökningskommittén för Darfur lade fram sin rapport till FN:s generalsekreterare den 25 januari 2005,
- med beaktande av den handlingsplan för Darfur som FN och Sudans regering antog den 5 augusti 2004,
- med beaktande av det övergripande fredsavtal som Sudans regering och Sudanesiska folkets befrielse rörelse/-armé (SPLM/A) undertecknade den 9 januari 2005 i Nairobi,
- med beaktande av sin resolution från 16 september 2004 om den humanitära situationen i Sudan¹ och resolution AVS-EU 3777/05 av den 21 april 2005 från den gemensamma parlamentariska församlingen AVS-EU om situationen i Sudan,
- med beaktande av FN:s lägesrapport om Sudan av den 26 april 2005,
- med beaktande av artikel 108.5 i arbetsordningen, och av följande skäl:
 - A. I det övergripande fredsavtalet föreskrivs det separata väpnade styrkor, varvid 91 000 regerings soldater skall dras tillbaka från landets södra delar inom två och ett halvt år och Sudanesiska folkets befrielsearmé skall dras tillbaka från landets norra delar inom åtta månader, en rättvis fördelning av oljerikedomar samt val efter tre år.
 - B. FN:s säkerhetsråd beslutade i sin resolution 1593 (2005) att hänskjuta situationen i Darfur sedan i juli 2002 till Internationella brottmålsdomstolens åklagare.
 - C. Undertecknandet av fredsavtalen i Naivasha den 31 december 2004 välkomnas men våldet från alla sidor fortsätter i Darfur. Sudans regering fortsätter att bryta eldupphörsavtalen med luftattacker och underlåter att upplösa Janjaweed och ställa de ansvariga inför rätta. Det antal tillfällen som rebellerna har brutit mot vapenvilan har ökat dramatiskt under den senaste tiden.
 - D. Den internationella undersökningskommittén noterade sin rapport att krigsförbrytelser som är lika allvarliga och avskyvärda som folkmord begåtts i Darfur, bland annat urskillningslösa angrepp, bland annat i form av dödande av civila, tortyr, ofrivilligt försvinnande, förstörande av byar, våldtäkter och andra former av sexuellt våld. Kommittén kom fram till att de som misstänks som skyldiga för dessa överträdelser är individuella gärningsmän, inbegripet tjänstemän i den sudanesiska regeringen, medlemmar i milisstyrkor, medlemmar i rebellgrupper och vissa utländska arméofficerare som handlat på eget bevåg.

¹ Antagna texter, P6_TA(2004)0012.

- E. Enligt den internationella undersökningskommittén saknar det sudanesiska rättsväsendet både kapacitet och vilja att ta itu med situationen i Darfur.
- F. Undertecknandet av fredsavtalen i Naivasha föranledde Europeiska kommissionen att utlova att Sudan återigen skulle få tillgång till 450 000 000 EUR från Europeiska utvecklingsfonden, till en början med en summa på 50 000 000 EUR i humanitärt stöd som delades mellan Nord och Syd.
- G. Afrikanska unionen (AU) har hittills spelat en mycket positivt roll genom förebyggande arbete, kontroll av vapenvilan och rapportering av brott mot vapenvilan. AU försöker att återuppta fredssamtalen om Darfur och samtalen planeras att formellt återupptas i slutet av maj 2005.
- H. Enligt vissa uppskattningar skall 300 000 personer ha dött i Darfur¹, med 10 000 som dör varje månad² på grund av konsekvenserna av våldet, bland annat av undernäring och sjukdomar. Fortfarande är 1,65 miljoner personer fördrivna i Darfur³ och det finns rapporter om att vissa under tvång återförs till sina hem.
- I. Återintegreringen av före detta soldater från de beväpnade styrkorna i Sudan är ett avgörande problem, och det är av största vikt att civilpersoner samt alla formella och informella milisstyrkor avväpnas för att man skall kunna inrätta ordning, säkerhet, frihet och stabilitet.
- J. Den kommande regnperioden skulle kunna förvärra situationen och 3,5–4 miljoner personer kan komma att behöva mat och sjukvård. FN:s världslivsmedelsprogram saknar fortfarande resurser att tillhandahålla tillräckligt med mat för de internt fördrivna personerna och endast 20 procent av behoven har täckts sedan den 11 april 2005.
- K. Mudawi Ibrahim Adam samt hans kollega Yasir Salim och chauffören Abdalla Taha arresterades den 8 maj 2005 bara några timmar innan Adam skulle resa till Irland för att ta emot Frontline Human Rights Defender-priset från president McAleese.
1. Europaparlamentet välkomnar varmt det historiska övergripande fredsavtal som Sudans regering och SPLM/A undertecknade i Nairobi den 9 januari 2005. Avtalet markerade slutet på 21 års inbördeskrig och var ett viktigt steg på vägen mot fred i södra Sudan. Avtalet innebär en utveckling som även kan bidra till att skapa fred i Darfur.
 2. Europaparlamentet uppmanar samtliga parter att utan dröjsmål genomföra det övergripande fredsavtalet och dess protokoll, som bland annat omfattar avtal om fördelning av makt och välstånd. Parlamentet uppmanar Sudans regering och att använda de oljeinkomster som de kommer att få enligt den resursfördelning som föreskrivs i det övergripande fredsavtalet för utvecklingsändamål så att folket i Sudan kan se fördelarna med fred.

¹ Underhusets internationella utvecklingskommittés rapport om Darfur i Sudan: ”The responsibility to protect”, femte rapporten från session 2004-05, volym I, 16 mars 2005, s. 7.

² Världslivsmedelsprogrammets nyhetssida på Internet, <http://www.wfp.org>, 13 september 2004.

³ Rapporten från den internationella undersökningskommittén för Darfur till FN:s generalsekreterare, 25 januari 2005, s 62.

3. Europaparlamentet uppmanar signatärerna till fredsavtalet att inkludera alla politiska och civila aktörer vid utarbetandet av den nya författningen för att garantera legitimitet och ett brett stöd för en demokratisk övergångsprocess från politikerna och folket.
4. Europaparlamentet framhåller att kvinnors deltagande och icke-diskriminering i beslutsprocessen, både i lagstiftnings- och genomförandefasen, är av största vikt för ett gott styre.
5. Europaparlamentet betonar att återuppbyggnaden av Sudan kräver att ingående hänsyn tas till mötes- och yttrandefriheten och till närvaron av oberoende medier för att garantera demokratisk pluralism.
6. Europaparlamentet understryker att det övergripande fredsavtalet kan bidra till hållbar fred och stabilitet i hela Sudan och till strävandena för att komma till rätta med situationen i Darfur. Parlamentet är emellertid samtidigt mycket bekymrat över att den växande osäkerheten och det tilltagande våldet samt avsaknaden av en fredlig lösning på krisen i Darfur kan komma att äventyra hela fredsprocessen.
7. Europaparlamentet välkomnar säkerhetsrådets beslut att inrätta United Nations Mission in the Sudan (Unmis), en styrka på 10 000 man med uppgift att avvärja de stridande, skapa försoning, se till att lag och ordning upprätthålls och att de mänskliga rättigheterna respekteras, röja minor samt övervaka val. Dessutom skall styrkan delta i landets återuppbyggnads- och utvecklingsprocess. Parlamentet lovordar de länder som deltar i Unmis.
8. Europaparlamentet välkomnar AU:s beslut att utöka sin fredsbevarande styrka i Darfur till ca 7 700 soldater.
9. Europaparlamentet välkomnar FN:s säkerhetsråds beslut om att hänskjuta situationen i Darfur till Internationella brottmålsdomstolen (ICC). Europaparlamentet välkomnar också att Kofi Annan den 5 april 2005 överlämnade namnen på 51 personer som misstänks för krigsförbrytelser till ICC:s chefsåklagare. Europaparlamentet uppmanar med eftertryck Sudans regering och alla andra parter i konflikten att göra sitt yttersta för att samarbeta fullt ut med denna domstol.
10. Europaparlamentet kritiserar skarpt att den sudanesiska regeringen beskrivit FN:s resolution 1593 (2005) som orättvis och att rebelledare inte ger sitt stöd till ICC.
11. Europaparlamentet uppmanar alla parter att stödja ICC i syfte att sätta stopp för den straffrihetskultur som råder i Darfur. Europaparlamentet är övertygat om att det skulle stärka fredsprocessen i Darfur och hjälpa utvecklingen i Sudan överlag om resolutionen efterlevdes.
12. Europaparlamentet stödjer helhjärtat säkerhetsrådets vädjan till ICC att stöda internationella samarbetsinsatser för att främja rättssäkerhet, skydda mänskliga rättigheter och bekämpa straffriheten i Darfur.
13. Europaparlamentet fördömer Sudans regering och håller den ansvarig för att i årtionden ha marginaliserat vissa samhällsgrupper och regioner i ekonomiskt och politiskt hänseende, vilket har förvärrat konflikten i Darfur.

14. Europaparlamentet fördömer våldet, terrorn och den utbredda förekomsten av våldtäkter som pågår i Darfur, inbegripet kidnappningar av medarbetare från icke-statliga organisationer och milisens och andras attacker på civila i södra och västra Darfur den 25 respektive den 26 april, något som framkommit av FN-rapporter¹. Europaparlamentet uppmanar alla parter att omedelbart upphöra med våldet, konflikterna och de sexuella attackerna i Darfur.
15. Europaparlamentet fördömer våldet, hotelserna och trakasserierna som äger rum i lägren för internt fördrivna personer i Darfur och att vissa internationella icke-statliga organisationer vägrats tillträde till dessa läger. Europaparlamentet insisterar på att internationella icke-statliga organisationer måste garanteras obegränsat tillträde till alla delar av landet, inklusive dessa flyktingläger.
16. Europaparlamentet fördömer gripandena av Adam, ordförande för Sudans sociala utvecklingsorganisation (som tidigare hållits fången under sju månader under 2004), samt gripandet av hans kollega Salim och chauffören Taha. Parlamentet uppmanar Sudans regering att utan dröjsmål frige alla tre. Parlamentet insisterar på att de sudanesiska myndigheterna skall tala om var de håller Adam fången och tillåta honom att ta kontakt med familj och advokater.
17. Europaparlamentet uppmanar EU att utöva kraftiga påtryckningar mot de sudanesiska myndigheterna så att de omedelbart friger och hejdar de systematiska trakasserierna av Adam.
18. Europaparlamentet insisterar på att det måste vara frivilligt för alla internt fördrivna personer att återvända och att detta i så fall måste ske säkert och under beskydd. Det internationella samfundet måste informeras om alla planerade förflyttningar av internt fördrivna personer innan sådana förflyttningar genomförs.
19. Europaparlamentet uppmanar Sudans regering att garantera att kvinnor som har våldtagits får omedelbar behandling efter att händelsen anmälts och att göra allt som står i dess makt för att ytterligare utbilda polisen i frågor som rör sexuellt och könsrelaterat våld. I detta sammanhang välkomnar parlamentet de ändringar som har gjorts i förfarandet för att anmäla våldtäkt (upphävandet av kravet på inlämnande av Formulär 8 och erkännande av medicinska icke-statliga organisationers likvärdighet som behandlingscenter), vilket justitieministern meddelade delegationen.
20. Europaparlamentet uppmanar alla parter som är inblandade i konflikten i Sudan att avhålla sig från rekrytering och användning av barnsoldater under 18 års ålder och uppmanar de sudanesiska myndigheterna att skydda tvångsförflyttade barn, framför allt ensamman minderåriga.
21. Europaparlamentet fördömer den verksamhet som bedrivs av Herrens motståndarsarmé i södra Sudan och Uganda.
22. Europaparlamentet påminner om att särskilda insatser bör göras för att blåsa nytt liv i den ekonomiska verksamheten, främst inom jordbrukssektorn, inbegripet kvinnors möjligheter att erhålla mikrokrediter. Barns och kvinnors hälsa samt utbildning bör få särskild uppmärksamhet och stöd, i synnerhet i landets södra delar.

¹ FN:s lägesrapport om Sudan, 26 april 2005.

23. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att se till att biståndet på 450 000 000 euro betalas ut successivt och så långt det går via humanitära organisationer. Parlamentet betonar att Sudans regering endast skall få tillgång till dessa medel om ordentliga framsteg mot fred uppnås i Darfur, inbegripet ett stop för allt våld, tillbakahållande av miliser som stöds av Sudans regering och samarbete med ICC:s undersökningar.
24. Europaparlamentet uppmanar medlemsstaterna att brådskande tillhandahålla generösa bidrag till de humanitära insatser som pågår i Sudan och Tchad, däribland det decentraliserade samarbetet.
25. Europaparlamentet uppmanar Sudans regering samt regeringarna i Tchad, Libyen och Centralafrikanska republiken att införa striktare kontroller av handeln med handeldvapen i regionen. Parlamentet uppmanar FN:s säkerhetsråd att vidta alla nödvändiga åtgärder för att stoppa spridningen av vapen till Darfurområdet och att överväga begränsade sanktioner som ett lämpligt medel för att hejda ytterligare vapenhandel och vapenspridning i detta område.
26. Europaparlamentet uppmanar Förenta staterna att stärka sitt åtagande att lösa konflikten och att sätta stopp för straffriheten i Darfur efter mötena om global terrorism med ledaren för den sudanesiska regeringens säkerhets- och underrättelsetjänst.
27. Europaparlamentet uppdrar åt talmannen att översända denna resolution till rådet, kommissionen, Sudans regering, Afrikanska unionen, medlemsstaternas regeringar, Förenta staterna, Ryssland, Tchad, Libyen, Eritrea, Egypten och Kina, FN:s generalsekreterare, ordförandena för AVS-EU:s gemensamma församling samt AVS-ministerrådet.